

Asia: VN/27452/2020/

Työryhmän mietintö julkisuuslain ajantasaistamisesta

Yleisperustelut sekä suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Huomionne yleisperusteluista sekä suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys -jaksosta (mietinnön jaksot 2-5 ja 10)?

Julkisen sanan neuvosto / Opinionsnämnden för massmedier (ONM) tackar för möjligheten att avge ett yttrande över betänkandet.

ONM fokuserar i sitt yttrande på några punkter som på senare tid visat sig vara problematiska när det gäller tillgång till information som ingår i yttrandefriheten.

Först och främst ska det konstateras att ONM ställer sig bakom förslaget att utvidga offentlighetslagens tillämpningsområde när det gäller skötsel av offentliga förvaltningsuppgifter. Ännu viktigare är förslaget att utvidga lagens organisatoriska tillämpningsområde så att lagen tillämpas på samfund eller flera offentliga samfund tillsammans och på dottersammanslutningar och dotterstiftelser som kontrolleras av dessa till den del de bedriver annan verksamhet än ekonomisk verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden. Denna utvidgning kan komma att förbättra möjligheten till offentlig kontroll av betydande kommunala projekt och aktörer, vilket är välkommet när det gäller demokratins funktion.

En allvarlig brist är däremot att behoven av att reformera sekretessgrunderna i brottmål lämnats utan eftertanke och reformförslag. ONM ansluter sig till åklagarmyndighetens uppfattning, enligt vilken den nya offentlighetslagen, som nu föreslås stiftas, även borde ha omfattat de nya förtydligande föreskrifterna om brottmåls offentlighet.

Å andra sidan klargör presentationen förhållandet mellan skyddet av personuppgifter och offentlighetsprincipen.

En stor fara ligger i 40 § om betalningar. Som Oikeustoimittajat rf påpekar presenterar arbetsgruppen som ett av skälen för att fastställa arvodet den tid det tar för myndigheten att pröva offentlighet, vilket bör vara normalt tjänstearbete. I värsta fall kan avgifterna för informationsförfrågningar förhindra att viktiga sociala frågor diskuteras offentligt.

Soveltamisalan laajentamista koskevat ehdotukset

Miten arvioitte vaikutuksia, joita seuraa mietinnössä ehdotetun julkisuuslain soveltamisalan laajentamisesta julkisen hallintotehtävän hoitamiseen kokonaisuudessaan? Onko mietinnössä jäänyt tältä osin tunnistamatta joitakin erityisiä vaikutuksia, jotka liittyvät organisaationne erityispiirteisiin?

-

Miten arvioitte vaikutuksia, joita seuraa mietinnössä ehdotetun julkisuuslain soveltamisalan laajentamisesta julkisyhteisön määräysvallassa oleviin yhteisöihin ja säätiöihin? Onko mietinnössä jäänyt tältä osin tunnistamatta joitakin erityisiä vaikutuksia, jotka liittyvät organisaationne erityispiirteisiin?

-

Minkälaisia erilaisia turvallisuuteen liittyviä vaikutuksia arvioitte mietinnössä ehdotetulla julkisuuslain soveltamisalan laajentamisella olevan? Ovatko voimassa olevan julkisuuslain salassapitoperusteet riittävät suojaamaan tietoja, joita on ehdotuksen mukaan soveltamisalan piiriin uutena tai laajemmin tulevien toimijoiden hallussa? Onko organisaatiollanne hallussa tietoja, joiden salassapito olisi välttämätöntä esimerkiksi turvallisuusnäkökohtien vuoksi eikä niiden salassapito ole mahdollista voimassa olevassa laissa tai erityislaeissa säädettyjen salassapitoperusteiden perusteella?

-

Muut mietinnön ehdotukset

Olisiko muilla kuin lain soveltamisalaa laajentavilla ehdotuksilla organisaationne näkökulmasta turvallisuusvaikutuksia ja minkälaisia nämä vaikutukset olisivat?

-

Lakiehdotus ja säännöskohtaiset perustelut

Huomionne luvuittain lakiehdotukseen ja sitä koskeviin säännöskohtaisiin perusteluihin?

1 luku

-

2 luku

-

3 luku

-

4 luku

-

5 luku

-

6 luku

-

7 luku

-

8 luku

-

Muut huomiot

Muut mahdolliset huomionne?

-

Hyvönen Eero
Julkisen sanan neuvosto